

ABONAMENTUL.

Pentru Monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$, 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oră 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la Re-
dacțiunea și Admini-
strațiunea „Unirei”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Pacea cu Ucraina.

Trafativele întretinute cu partidul maximalistilor ruși (bolșevici) au dus la o soluție surprinzătoare, efectuând pacea cu — Ucraina.

Trockij și cu grupul lui, purcând din principiul ciudat „Războiul nu, dar nici pace!” — n'a iscălit tratatul de pace cu puterile centrale, astfel trupele beligerante se retrag de pe frontul destul de lung al Ucrainei, hotarnic cu Monarhia noastră, dar nu de pe întreg frontul rusesc.

Bolșevicii fac impresia, că s'au folosit numai de apucături de tactică, pentru a amâna lucrurile, ori pentru a provoca și aiurea tulburări similare cu cele din Petrograd.

În orice caz, Rusia e pe calea discompunerii. Colosul dela Nord, care amenință cu cutropire echilibrul Europei meridionale, acum trece prin groaznicele frământări ale prefacerilor revoluționare. Imperiul absolutist al țarilor, care n'a *evaluat* alături de celelalte state civilizate, azi *revoluționară*. Marile prefaceri ale revoluției franceze iau cu totul o altă înfățișare, în o țară stăpânită până ieri-alaltăieri de cnutul cazacilor.

Rusia, care a avut parte decisivă la provocarea acestui cumplit război mondial, depune în parte, cea dintâiu armele, întorcând spatele regatelor mici din Balcani, pe cari ea le-a asmuțat în războiu.

Fără a lega prea mari nădejdi de pacea Ucrainei cu puterile centrale, trebuie să remarcăm, că aceasta constituie cea dintâiu *etapă* spre o nouă desfășurare a evenimentelor.

Nu e probabil, în împrejurările de azi, ca Rusia să se mai lupte; de altă parte tratativele dintre România și Mackensen și-au luat deja începutul.

Pe frontul răsăritean — unde armistițiul a fost general — vor urma probabil, în timpul cel mai scurt, evenimente importante, în legătură cu pacea încheiată între puterile centrale și Ucraina.

Evenimentele vor facilita, probabil, pacea generală.

Manifestul Majestății Sale despre pacea cu Ucraina.

Monitorul oficial publică din prilejul încheierii păcii cu Ucraina următorul manifest:

Cătră națiune!

Mulțumită ajutorului milostiv al Atotputernicului, am încheiat pace cu Ucraina. Armele noastre victorioase, politica noastră de pace sinceră, purtată cu stăruință neobosită, au adus roada primă a luptei de apărare ce am purtat-o pentru existența noastră.

Am încredere dimpreună cu națiunea supusă încercărilor grave, că după prima încheiere îmbucurătoare de pace va veni cât mai curând pacea generală asupra omenimei suferinde.

Sub influința păcii încheiate cu Ucraina privim cu simpatie spre acel popor tinăr, străduitor, în a cărui inimă s'a trezit dintre adversarii noștri mai întâiu sentimentul iubirii deaproapelui, și care completând eroismul său dovedit în lupte numeroase, a aflat curaj ca convingerea sa mai bună să și-o documenteze pe față și cu fapte. A eșit cel dintâiu din tabăra dușmanilor noștri ca spre atingerea cât mai grabnică a scopului mare comun să și unească străduințele sale cu puterile noastre.

Dacă deja din primul moment, când m'am urcat pe tronul glorioșilor mei antecesori, am fost de acord cu națiunea în hotărârea aceea nestrămutată, ca să continuăm lupta ce ni-s'a impus, până la realizarea păcii onorabile, mă simt și mai

mult una cu națiunea în acest ceas când s'a făcut primul pas pentru înfăptuirea păcii.

Plin de admirație, de iubire și recunoștință față de eroicele mele trupe, cari au dovedit o stăruință aproape supraomenească și un sentiment fără păreche de jertfă nu mai puțin mică, privesc cu deplină încredere spre un mai fericit viitor, care va urma în timpul cel mai apropiat.

Atotputernicul să ne binecuvinteze cu putere și stăruință, pentru ca să putem eluipa triumful final al păcii nu numai pentru noi și credincioșii noștri aliați, ci pentru întreaga omenime.

12 Februarie 1918.

CAROL m. p.

Dr. ALEX. WEKERLE m. p.

Discuția asupra votului universal. Proiectul votului universal, îndrumat la comisia parlamentară ad hoc, este obiectul unei minuțioase desbateri. Din comisia aceasta fac parte reprezentanții tuturor partidelor parlamentare, afară de partidul național român, a cărui reprezentat s'a mulțumit și retras din comisie. Întreaga discuția se concentrează asupra chestiei, dacă proiectul apără îndeajuns caracterul statului național unitar și asigură supremația absolută a maghiarimeii, ori nu. Din acest punct se combate autenticitatea datelor statistice și se spun aspre cuvântări împotriva naționalităților. Mai pe urmă fostul ministru al justiției Balogh Jenő a accentuat necesitatea unei cautele împotriva trădătorilor de patrie și a elementelor infidele față de stat.

Atitudinea partidului muncii în chestia votului universal este în acest punct extrem de radicală, dacă după cum spun ziarele, guvernul e hotărât a păstra proiectul în formularea lui de aci și nu cedează în ceea ce privește principiile fundamentale ale sufragiului universal, codificat de el

Partidul muncii a cercat să cadă cu guvernul de acord pentru un compromis și pressa spunea cu siguranță că se pregătește ceva după culise. La urmă însă guvernul a trebuit să declare iarăși, că proiectul trece așa cum e, ori disolvă parlamentul și escrie noi alegeri.

Drept de vot numai pentru cei ce știu ungurește. Conte Bethlen István a convocat o adunare la Cluj cu scopul, ca »Ardealul« să se pronunțe asupra votului universal, pus la ordinea zilei de către guvern. Cu aceasta ocazie s'a primit propunerea, ca vot să se deie numai acelor cetățeni maghiari neeceptionabili, cari vor *ști vorbi, scrie și celi* ungurește.

Incheierea tratatelor de pace din Brest-Litowsk. După ce puterile au iscălit tratatul de pace încheiat cu Ucraina, președintele delegației rusești a comunicat, în numele guvernului său, că Rusia nu mai continuă tratativele dar nici nu încheie pace. A spus, că Rusia demobilizează numai decât și oștirile și le trimete acasă. Chestiile controversate guvernul rusesc le va rezolvi cu delegațiile speciale ale puterilor centrale, aflătoare în Petersburg. Declarația aceasta a delegației rusești a surprins pe cei de față, cari au luat-o la cunoștință. Delegațiile puterilor centrale au și părăsit Brest-Litowsk-ul. Zilele următoare se va hotări, că puterile centrale ce atitudine vor lua față de Rusia.

Știrile mai nouă spun, că Rusia, n'a demobilizat încă, iar puterile centrale nu vor trata prin comisiile dela Petersburg cu un guvern rusesc. Oștirile noastre vor rămânea și mai departe pe frontul rusesc, iar la cel ucrain se vor reține numai trupe de siguranță.

Tenziune între poloni și ucraineni. Cu ocazia încheierii păcii între puterile centrale și noul stat Ucraina, aceasta a primit în provincia Cholm, un teritoriu mărișor. Imprejurarea aceasta a provocat mare nemulțumire între poloni, după ce teritoriul acesta a aparținut regatului polon de odinioară. Ucraina însă, provocându-se la dreptul de suzeranitate al popoarelor, acceptat și de puterile centrale a pretins, că teritoriile locuite de ucraineni din Polonia să fie încorporate la ea, indiferent de granițele istorice ale Poloniei vechi. În acest sens a hotărât și delegația de pace germano-austro-ungară și astfel Cholmul a revenit Ucrainei. Hotărârea aceasta a avut de urmărire, că polonii ridică proteste pretutindenea iar partidul polon din Austria a declarat guvernului, că va intra în opoziția cea mai înverșunată, până ce nu se va repara nedreptatea făcută Poloniei istorice.

Pacea cu Rusia.

În 9 crt. Agenția telegrafică ungară vestea încheierea păcii cu republica ucrainiană. În ziua următoare s'a comunicat declarația lui Trocky, după care înceată starea de războiu cu puterile centrale și ordonă demobilizarea generală, urgentă, a întregii armate rusești.

La știrile acestea s'au arborat drapelul în toate capitalele statelor centrale; zorile păcii au trezit mii de oameni, cari sucombau sub poverile războiului. S'au făcut demonstrații liniștite, aclamând pe inițiatorii păcii.

În curând va avea loc ratificarea condițiilor de pace stabilită cu Ucraina. La tot cazul pacea cu regatul ucrainian e un mare avantaj pentru puterile centrale, cari vor importa de acolo mulți articlii de alimentație și comerț. Nu se știe cum se va face importarea, în schimbul articliilor primite dela puterile centrale, sau plătinându-se cu aur. În cazul acesta importarea va decurge mai greu.

Mai nesigură ni-se prezintă pacea cu Rusia. Ziarele din Germania se exprimă cu multă rezervă față de declarațiile lui Trocky. Cer garanții că el vrea să încheie pace și să încete cu agitațiile răspândite între ostașii germani, prin cari îi îndupleca să degradeze ofițerimea și să introducă egalitatea din armata rusă. O parte a presei germane pretinde ca Germania să încete armistițiul cu bolșevicii și să înceapă luptele, dacă Rusia până la termenul prefapt nu va primi condițiile germane.

Tratatul de pace cu Ucraina are următoarele puncte:

De oarece poporul ucrainian s'a declarat neastărnat în cursul actualului războiu mondial, și și-a exprimat dorința să restabilească starea de pace între republica ucrainiană și cu puterile aflătoare în războiu, — guvernele Germaniei, Austro-Ungariei, Bulgariei și Turciei, s'au învoit să încheie un tratat de pace cu guvernul republicii ucraine. Prin aceasta voiesc să facă primul pas pentru o pace mondială, onorabilă pentru toate părțile, cari nu numai să pună capăt grozăviilor războiului, ci să ducă și la restabilirea raporturilor amicale între popoare pe teren politic, economic, de drept civil și spiritual.

După înșirarea delegațiilor împuternicite fiecărui stat, urmează următoarele dispozițiuni:

Articolul I. Germania, Austro-Ungaria, Bulgaria și Turcia de o parte și reprezentanța poporului ucrain de altă parte, declară că starea de războiu între ele este terminată. Partidurile cari încheie tratatul sunt hotărâte să trăiască mereu în pace și amicitie.

Art. II. Între Austro-Ungaria de o parte și republica Ucraina de altă parte, întrucât aceste două state sunt învecinate

— vor rămâni acele hotare, cari au existat înainte de izbucnirea războiului de față între monarhia austro-ungară și Rusia. În al doilea rând la nord granița republicii ucraine va începe dela Tarnograd, pe lângă liniile Hilgeraj, Szezebrin, Kronost—Ivov, Pegassor Radin, Mikiretschie, Sarnaki—Molnik, Wasko Litevek, Homeni-ets, Litovsk—Prusani—Wisevskejesce.

Luată în parte, aceste hotare vor fi stabilite de o comisie mixtă, după stări etnografice, ținându-se seamă de dorințele populației.

Pentru cazul că republica ucrainiană avea încă cu alte puteri din celea patru granițe comune, — se vor încheia învoii speciale.

Art. III. Evacuarea ținuturilor ocupate va fi stabilit de împuterniciții părților interesate.

Art. IV. Raporturile diplomatice și consulare vor fi reluate între părțile cari au încheiat tratatul, imediat după ratificarea tratatului de pace.

Art. V. Părțile semnatare ale tratatului renunță recproc la plățile cheltielilor pentru purtarea războiului și nici nu reflectează la plățile pagubelor pricinuite de războiu, statelor și locuitorilor prin măsurile militare sau rechiziționarele făcute.

Art. VI. Prizonierii de războiu de ambele părți vor fi retrimiși în patria lor într-o cât nu doresc să plece alt undeva.

În articolul VII se arată pe larg felul cum se regulează raporturile economice între puterile centrale și republica ucrainiană. Se acceptă următoarele principii:

Până la 31 Iulie, părțile semnatare ale tratatului se obliga să-și trimească recproc prinosul lor de produse agricole și industriale. Cantitățile de mărfuri și prețurile lor vor fi stabilite de o comisie care se întrunește îndată după semnarea păcii. Schimbul de mărfuri se va face prin contracte controlate de stat, precum și prin traficul liber.

Până la încheierea unei convenții comerciale definitive, în tot cazul însă până la trecerea de 6 luni dela încheierea păcii generale, schimbul de mărfuri se va face printre învoii provizorie, care de la 30 Iunie 1919, care se va putea denunța după 6 luni. Acest provizorat restabilește tariful vamal reciproc, care a fost în vigoare până la izbucnirea războiului, între Austria, Ungaria și Ucraina.

Se asigură apoi libera trecere prin Ucraina, a marfurilor noastre pentru Asia și mai ales Persia. Se arată apoi că Ucraina nu va putea cere înlesniri și favoruri, există în alianța vamală între Austro-Ungaria sau Germania sau cu alte state aliate.

Art. VIII. Restabilirea relațiilor publice și particulare, schimbul prizonierilor de războiu și internaționali, chestia amnestiei, precum și chestia ce să se facă cu vapoarele comerciale cari au ajuns în mâinile contrarilor — se vor regula în învoii speciale între Ucraina, cari vor forma o întregire la tratatul de pace și vor intra în vigoare aceluși timp.

Art. IX. Învoielile făcute în acest tratat de pace, fermează un tot indivizibil.

Tratatul de pace a fost scris în limba germană, ungară, bulgară, turcă și ucrainiană. Schimbul documentelor de ratificare a început să se facă în timpul cel mai scurt la Viena.

Ce a răspuns Wilson la vorbirile lui Czernin și Hertling. În congresul din Washington, președintele Statelor-Unite a răspuns în câteva cuvinte și la declarațiile espuse de cei doi diplomați, în legătură cu principiile unei păci statornice. Wilson a spus, că vorbirea lui Czernin e concipiată într'un ton amical. Din ea se desprind vederile unui politician distins, care cuprinde clar principiile păcii generale. Independența Poloniei trebuie decretată prin consensul Europei întregi, regatul belgian trebuie restabilit fără nici o condiție.

Vorbirea lui Hertling e nedecisă, măncă și cu două înțelesuri. Se deosebește de alui Czernin atât în cuprins cât și în scopul ce-l urmărește. Pentru urmarea discuțiilor cu Monarhia, Wilson fixează următoarele condiții: O alianță definitivă a ambelor partide trebuie să se bazeze pe înțelegeri juste, cari să fie cele mai potrivite pentru pacea trainică. Popoare și regiuni nu pot fi scoase din legăturile unui stat și puse într'altul, ca și cum ar fi vorba de obiecte de schimb. Chestiunile teritoriale, sulevate de războiul actual, trebuiesc rezolvate în favorul locuitorilor interesați. Toate pretenziunile fixate clar a naționalităților trebuiesc satisfăcute în proporții mari.

Pe temeiul acestor principii, Statele-Unite sunt aplicate să între în discuții de pace. Din contră vor continua războiul, până când nu vor obține o pace în înțelesul acestor puncte. America își trimite în grabă trupele la front. Nu amenință pe nimeni, dar opera începută în numele libertății nu o poate lăsa neisprăvită.

Discursul ministrului președinte Lloyd George. În parlamentul englez Lloyd George a făcut nouă și importante declarații privitor la situația generală. Lloyd George a spus, că nici vorbirea contelui Czernin nici a cancelarului Hertling nu cuprind nimic, ceea ce să îndemne puterile antantei la tratative pentru încheierea unei păci durabile. Lloyd George constată, că există deosebire în tonul vorbirilor celor doi reprezentanți ai imperiilor german și austro-ungar, nu conține însă nimic privitor la principiile pe baze cărora ar putea să între în tractările de pace. Anglia luptă pe mai departe, până ce își va putea realiza țelurile sale vechi de război. În privința aceasta a luat comisia hotărâri cu ocazia consfătuirii dela Versailles. Măsurile militare și hotărârile ce s'au luat privitor la conducerea unitară armată pe frontul de vest își

vor arăta încurând roadele la operațiile militare iminente.

În amănuntele conferenței dela Versailles Lloyd George n'a voit să între. Imprejurarea însă, că comendamentul suprem l'a luat Franța, a provocat în Anglia enorme nemulțumiri și se crede, că situația lui Lloyd George se clarifică.

Trupele noastre au intrat în Brody. În baza păcii cu Ucraina, țara aceasta și-a retras trupele sale de pe teritoriul austro-ungar până la granițele dintre monarhie și fostul imperiu rusec. Astfel teritoriile ocupate de oștirea rusească au fost evacuate și trupele austro-ungare au intrat în Brody, oraș la granița Galiciei spre Rusia.

Războiul european.

— Telegramme oficiale. —

Budapesta, 7 Februarie. Frontul apusean. Francezii și englezii au continuat sondările în mai multe secțiuni a frontului. Cu aceasta ocaziune s'a iscat luptă în Champagne și nord de Lejas. Francezii au pătruns într'o poziție avansată ce e spre sud-ost de Tahure. Infanteria germană a făcut prizonieri în Flandria și culmile dela Maas.

Pe celelalte fronturi situația e neschimbată.

„Teologul“ vlădicilor uniți.

— Studiu istoric. —

De dr. Z. Păclșanu.

(Continuare și fine.)

Aaron a murit în 9 Martie 1764 în Baia-mare. În locul lui Maria Teresia l-a numit pe Atanasie Rednic, un călugăr foarte strict și auster și cu o temeinică pregătire teologică, dar prin apucăturile sale argisit apreape de întreg clerul, ceea ce s'a văzut și cu prilejul sinodului de alegere, când abia a căpătat câteva voturi. Tendințele de curciorie ale iezuiților erau acum mai potolite. Vlădicia atât de bogată în roade pe toate terenele alui P. P. Aaron a putut convinge și pe cei mai înverșunați dușmani ai independenței bisericii române, că clerul unit poate fi condus și fără amosbecul continuu și statornic al iezuitului. Atanasie Rednic, cum apare din relația atât de des citată în studiul acesta, a văzut ea și antecesorul și patronul său în instituția teologului, o jicnire brutală a demnității episcopatului unit și sigur, nici el nu va fi dat bietului și blajinului Ștefan Mere nici o importanță. Și lui Rednic i-a fost impusă prin decretul Congregației consistoriale din 23 Martie 1765 condiția tinerii teologului, care trebuia să fie confirm dispozițiilor acestui decret nu auditor generalis causarum, ci vicarius in spiritualibus. Rednic a intervenit îndată prin agentul său din Roma, arătând Curiei papale inovația introdusă în decretul amintit al Congregației consistoriale, și cerând modificarea lui. Intervenția grabnică a episcopului a avut rezultatul dorit, pentru că în 18 Maiu 1765,

Congregația consistorială a dat alt decret cu modificarea cerută de Rednic.¹⁾

După moartea lui Rednic, întâmplată în 2 Maiu 1772, sinodul electoral, ținut în Blaj în 15 August al aceluiaș an l-a ales ca majoritatea covârșitoare a voturilor de episcop pe simpaticul și popularul călugăr Gregorin Maior, care a fost apoi denumit în 27 Octombrie și din partea împărătesei Maria Teresia. După alegere Maior a mers la Viena, unde a văzut în cancelaria aulică conceptul diplomei împărătești de denumire, care cuprindea între altele și condiția tinerii teologului. Maior a început ca și antecesorul său P. P. Aaron lupta împotriva acestei instituții însă înainte de a fi confirmat din partea Curții împărătești. În 11 Februarie 1773 a trimis papei Clemente XIV. un lung memoriu, arătând cu dovezi canonice și istorice și mai ales prin citarea câtorva considerații de natură practică nedreptatea, care i se face, punându-l sub tutoratul unui preot de rit și neam străin, făcând din el singurul vlădică din lumea întreagă, denumit pe lângă astfel de condiții (unus omnium in mundo episcopus conditionatus). Maior arată în memoriul său, că condiția umilitoare și jicnitoare a tinerii teologului de rit latin nu se află nici în diploma leopoldină din 16 Februarie 1699, care cuprinde drepturile și privilegiile bisericii române unite, nici în bulla papală din 1721, precum nici în contractul de schimb încheiat în 31 August 1736 cu aprobarea Curiei române, între episcopul Klein și împăratul Carol VI. Condiția aceea se află numai în diploma a doua leopoldină din 19 Martie 1701, care e apocrifa și în diploma din 21 August 1738, prin care i-s'a dăruit lui Klein demeniul Blajului și care, nici ea, nu e autentică. Episcopul spune, că toate nedreptățile acestea le-a făcut și le face cancelaria aulică fără știrea împărătesei, cum s'a convins însuși cu prilejul unei audiențe avute de curând la dânsa, când i-a descoperit cu de-amărentul nedreptatea, care se face bisericii române prin condițiile acelea umilitare. Maria Teresia — spune episcopul — a rămas surprinsă, zicând că dânsa nu știe nimic despre lucrurile acestea — obstupit et graviter molesteque omnino ferre visa est adhuc nihil horum se antea scivisse — și-a poruncit ministrilor să se pună în legătură cu dânsa, cerându-i informații, ceea ce zice Maior, s'a și întâmplat și apoi adaugă, că i-a găsit pe miniștri bine dispuși (in rem de qua agitur bene dispositos). Episcopul spune apoi, că cu prilejul instalării bulletei papale și diploma împărătească de denumire se ceteresc publice în anul tuturor, și astfel cei prezenți — între cari totdeauna se află și dușmani de-ai unirei — văzând cât de mult se reduce puterea episcopescă, vor face din condiția aceea o armă puternică de agitație contra catolicismului îndemnând, poporul să părăsească unirea, cum au făcut și până acum, convertind în schismă numai cu argumentul acesta și cu ajutorul câtorva membrii de-ai guvernului provincial 145, 205 familii unite.²⁾ În p. 4. episcopul arată papalizeriile multe și multele lupte interne, ivite în urma așezării iezuitului în conștele vlă-

¹⁾ Relația amintită a episcopului Rednic.

²⁾ „... impostores solo hoc argumento 145, 205 familias uno ictu perverterunt et in execrandum schismatis errorem praecipitarunt accedente etiam provincialistarum nonnullorum opera et conniventia.“

dicilor români. Spune, că biserica unită nu are lipsă de sfaturile și îndrumările teologului, pentru că și în sinul ei se află o mulțime de bărbați învățați, crescuți în școlile catolice din Roma, Viena și Târnova, cari pot purta cu demnitate slujba de auditores generales causarum. După înșirarea alor o mulțime de argumente împotriva susținerii instituției teologului, episcopul îl roagă pe papă să intervină în interesul bisericii române unite și să nu mai tereze piatra aceasta de sminteală (lapis offensionis) în mijlocul ei. Memoriul a fost trimis din Viena agentului roman Voloczka ca să-l predea papei Clemente XIV.¹⁾

În același an 1773 au intervenit alte împrejurări cu mult mai puternice decât toate petițiile și memoriile episcopilor români, cari au mântuit pentru totdeauna biserica românească de instituția fatală a teologului: în 21 Iulie 1773 ordoul iezuiților a fost desființat, căci altfel cine știe câți vlădici români și-ar mai fi sfârșit viața în chisurile amare ale exiliului, și cine știe în ce stare s'ar afla azi biserica română unită.

Din diploma împărătească de demnitate din 27 Octombrie 1773 lipsește, de-i condiția tinerii teologului și episcopului i-se impun numai obicinuitele condiții: de-a fi cu credință față de papa și față de Curtea împărătească, de-a păzi și apăra punctele unitii și de-a nu urca taxele stolare fără aprobarea guvernului ardelen.

Grigorie Maior a fost astfel cel dintâiu vlădică român unit, care a păstorit fără tutor latin.

Blaj, la 23 Noemvrie 1917.

¹⁾ Copie la autorul.

Informațiuni.

Concedierea contului Apponyi. Numărul recent din foaia oficială publică decretul M. Bale prin care contele Apponyi ministrul de culte și instrucție la cererea proprie, o concediat pe o lună pentru a-și vedea de sănătate.

Garanța afacerilor ministeriale M. Sa a concretizat-o contului Maurițiu Esterházy.

Cununie. Dn. Lucreția Lucia Buzan și dl George Șumlea, abs. de teologie, și-au serbat actul cununiei în 10 crt. Cistelee—Frata. Felicitări!

In chestia aplicării și executării art. de lege XX din 1848 față de biserica noastră. În ședința sa din 24 Ianuarie st. v. a. c. Consistoriul nostru mitropolitan s'a ocupat cu proiectul despre executarea succesivă a art. de lege XX din 1848.

Consistoriul și-a exprimat convingerea, că biserica noastră din patrie, nici odată nu a dat motiv de nelăcredere, ei a cultivat cu deosebită râvnă iubirea de patrie și lealitatea către Tronul prealalt. În cursul crâncenului războiu a adus jertfe morale, materiale și de sânge prin credincioșii ei. Biserica noastră de zeci de ani, și în special în temeiul concludului congresual Nr. 65 din 1906, a cerut executarea și aplicarea art. de lege XX din 1848.

Dacă biserica noastră nu slăbește în nădejdea, că înaltul guvern, pe calea prevăzută de legea aceasta, va extinde aplicarea și asupra noastră.

În temeiul concludului luat, corpul nostru episcopesc va prezenta înaltului guvern o reprezentățiune în înțelesul acesta. „I. R.“

Rectificare. În Nrul 9 din 7 Februarie st. n. al „Telegrafului român“ din Sibiu în raportul ce se face despre înmormântarea arhiepiscopului Victor Mihályi de Apșa s'a strecurat, credem involuntar, o greșală. Compoziția cântării „Plâng și mă tânguesc“ în raportul acesta e atribuită lui C. Porumbescu. Rectificăm această greșală în sensul acela, că compoziția acestei cântări este creațiunea neîntrecutului maeștru din Blaj, Iacob Mureșianu, la a cărui moarte am plăcut cu toții.

Un corist.

CASA DOMNULUI. revista lunară a părintelui *Septimiu Popa* a apărut pe luna Februarie, cuprinzând tipicul lunii Februarie, diferiți articoli de actualitate și din sfera tipicului.

S'a ridicat prețul tabacului. Dela 15 Ian. prețul tabacului, al țigarilor și țigaretelor s'a urcat din nou și anume: portorico dela 12 fil. la 16 fil., cigarillos dela 9 la 11 fil., amestecate streine dela 9 la 12 fil., scurte ungurești dela 5 la 8 fil. Prețul țigaretelor s'a urcat așa: memfis dela 10 la 12 fil., mirjam dela 8 la 10 fil., király dela 6 la 8 fil., hercegovina dela 6 la 8 fil., hunnia dela 8 la 9 fil., hölgy dela 6 la 8 fil., sport dela 5 la 6 1/2 fil., duana dela 4 la 5 1/2 fil., jenige dela 5 la 7 fil., drăma dela 4 la 6 fil., virginia dela 3 la 4 fil., magyar dela 2 la 2 1/2 fileri. Tabacul pentru pipă numit Hazai dela 52 la 72 fil., Kapa-dohány dela 58 la 82 fil., tabacul de pipă Magyar, cel mai ieftin, dela 10 fil. la 14 fileri.

Posta Redacțiunii.

Dr. N. „Unirea“ o redactează redacția ei și nu redactorul „Culturii creștine“. „Unirea“ face ce vrea și nici când nu va tolera amestecul altora în conducerea ei. Celee e nemulțumit cu ziarul, îi stă în voie să nu-l citească ori să redigeze o foaie

uriasă, un fel de „Freie Presse gr. cat. român“, nu-i stăm în cale. Una însă să se știe, că „Unirea“ trece cu un zimbet de compătimire peste toate sfaturile și dăscăliile, ce i vin dela oameni incompetenți.

P. în L. Mulți ar fi așteptat, ca cu prilejul înmormântării mitropolitului, să le descriem și colorarea ochilor. Unii plane și-au formulat pretenții, că nu i-am inserat barem de zece ori. Fie le de bine. Nu cumva trebuia să le facem pe rând biografia pe cele patru coloane, în câte apare acest ziar. Dacă am asculta de teți, s'm răți ca morariul, feciorul și măgariul Știi povestea?

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suctu.

CONCURS.

Se caută o putere didactică la școala noastră comunală din Tohanul vechiu (Ó-Tohán) pentru anul școlar curent și eventual și pentru anul viitor. Salariul de substitut și cu adausul de războiu este lunar 160 cor., anticipativ, și o odaie de locuit în edificiul școlii.

Doritorii să se adreseze cât mai curând subscrisului, accludând: Extras de hotez, diploma de învățator și attestat despre eventualul serviciu de până acum. Învățătorii penzionați nu sunt eschiși dela acest concurs.

Brașov, 5 Februarie 1918.

Moise Brumboiu

protopop, președintele senatului școlar comunal

BRAȘOV, str. lungă Nr. 111.

Reuniunea de consum ca soc. pe acții în Bouțarul-inferior.

Fogyasztási egyesület mint részvénytársaság Alsóbauczáron.

CONVOCARE.

Reuniunea de consum ca societate pe acții în Bouțarul-inferior își va ține a XI-a adunare generală ordinară în 10 Martie st. n. în localitatea institutului la 3 ore p. m., la care on. acționarii sunt rugați a lua parte în persoană sau prin delegați.

Program:

1. Raportul direcțiunii despre agendele institutului pe anul al XI-lea de gestiune.
2. Raportul comisiunii de supraveghere.
3. Darea absolutului.
4. Alegerea comitetului de supraveghere pe timp de 2 ani.
5. Inmulțirea capitalului social.
6. Eventuale propuneri.

Direcțiunea.

Contul bilanț la 31 Dec. 1917

Activa. — Vagyon.

Cassa — Pénztár	K 8444 18
Marfa în prăvălie — Árucikkék az üzletben	2987—
Efecte — Értékpapír	9780
Mobilier — Értékpapír	100—
	<u>11628 68</u>

Contul profit și perderi. — Nyereség és veszteség számla.

Erőte. — Kiadás.

Spese generale — Általános költségek	K 69 00
Provent — Illeték	20—
Asigurare — Biztosítás	1274
Amortizare de mobilier — Leírások	100—
Salare — Fizetések	460—
Dare — Adó	146—
Accis — Fogyasztás	200—
Profit curat — Tiszta nyereség	4428 68
	<u>5436 50</u>

Bouțarul-inf., la 31 Dec. 1917. — Alsóbauczár 1917 decz. 31-én.

Romul Raca m. p.
director. — igazgató.

Membrii în direcțiune — Igazgatósági tagok:
Petru Delinesc m. p. Isidor Silveșan m. p.

Contul bilanțului și al profitului examinându-le și cu cărțile principale și auxiliare le-am aflat exacte și în consonanță.

Bouțarul inf., la 20 Ianuarie 1918. — Alsóbauczár 1918 jan. hó 20-án.

Moise Simulesc m. p. Ioan Boldea m. p. Mihăițiu Preda m. p.
membrii în comisiunea de supraveghere. — felülvizsgálóbizottsági tagok.

MEGHIVÓ.

Az alsóbauczári fogyasztási egyesület mint részvénytársaság, márczius hó 10-én d. u. 3 orakor a XI-ik rendes közgyűlést fogja megtartani, melyre a tisztelt részvényesek személyesen vagy képviselőjük által megjelenni sziveskedjenek.

Tárgy:

1. Az igazgatóság jelentése az intézet XI-ik működési évről.
2. Felülvizsgálóbizottság jelentése.
3. A felmentvény megadása.
4. A felülvizsgáló bizottság választása 2 évre.
5. Az alapösszeg nagyobbitása.
6. Esztleges indítványok.

Az igazgatóság.

Mérlegszámla 1917 decz. 31-én.

Pasiva. — Teher.

Capital social — Alaptőke	K 2000—
Fond de rezervă — Tartalék alap	5000—
Fond cultural — Oktatásra való alap	200—
Profit curat — Tiszta nyereség	4428 68
	<u>11628 68</u>

Intrate. — Bevétel.

Profit la mărfuri — Nyereség árucikkeknél K 5436 50

5436 50.